

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Op voorstel van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In titel II van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt het opschrift van hoofdstuk I vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk I. Doelstellingen, definities en verwerking van persoonsgegevens”.

Art. 3. In artikel 2.1.2 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 3° wordt vervangen door:

“ aftakking: het geheel van leidingen en apparatuur, gebruikt voor de watervoorziening van een onroerend goed dat door de exploitant wordt aangelegd vanaf de distributieleiding tot aan een huishoudelijk leidingnet;”;

2° er worden een punt 3°/1 tot en met 3°/3 ingevoegd, die luiden als volgt:

“3°/1 algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
3°/2 analoge watermeter: een watermeter die geen digitale watermeter is;

3°/3 betrokkene: de betrokkene, vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming, met inbegrip van de abonnee en gebruikers andere dan de abonnee;”;

3° er wordt een punt 5°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“5°/1 digitale watermeter: een watermeter die uitgerust is met een eenrichtingscommunicatiemiddel of een tweerichtingscommunicatiemiddel, dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden, en die in staat is gegevens lokaal of van op afstand te ontvangen;”;

4° punt 13° wordt vervangen door:

“13° grens tussen het openbaar of privaat waterdistributienetwerk en het huishoudelijk leidingnet: de grens tussen het openbaar of privaat waterdistributienetwerk en het huishoudelijk leidingnet bevindt zich stroomafwaarts onmiddellijk na de aftakking of, indien een gedeelte van de aftakking eigendom is van de abonnee, op het punt waar het eigendomsrecht van de abonnee aanvangt;”;

5° er wordt een punt 20°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“20°/1 meetgegevens: de gegevens die verkregen worden door of gebaseerd zijn op een telling of een meting met een watermeter of een meting met een onderdeel van de aftakking;”;

6° er wordt een punt 21°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“21°/1 persoonsgegevens: de persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming;”;

7° er wordt een punt 22°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“22°/1 relationele gegevens: de gegevens die betrekking hebben op de relatie tussen de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk en de abonnee of de betrokkene, voor zover de verwerking ervan noodzakelijk is voor de invulling van de activiteiten, de doelstellingen en verplichtingen van de exploitanten vermeld in dit decreet;”;

8° er wordt een punt 23°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“23°/1 technische gegevens: de gegevens en specificaties van technische aard die geen meetgegevens of relationele gegevens zijn, voor zover de verwerking ervan noodzakelijk is voor de invulling van de activiteiten de doelstellingen en verplichtingen van de exploitanten vermeld in dit decreet;”;

9° er worden een punt 29°/1 en een punt 29°/2 ingevoegd, die luiden als volgt:

“29°/1 verwerker: de verwerker, vermeld in artikel 4, 8), van de algemene verordening gegevensbescherming;

29°/2 verwerkingsverantwoordelijke: de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming;”;

10° aan punt 35° wordt de zin “Een watermeter kan een analoge of een digitale watermeter zijn.” toegevoegd.

Art. 4. In artikel 2.2.2 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. De exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk kan beslissen om de aftakking uit te rusten met onderdelen die onder andere de volgende functionaliteiten mogelijk maken:

- 1° het waterverbruik op afstand opvolgen en de abonnee of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk waarschuwen bij afwijkend waterverbruik of terugstroom;
- 2° het debiet op afstand opvolgen en instellen en op afstand de toegang tot het openbaar waterdistributienetwerk verlenen en onderbreken;
- 3° de omgevingstemperatuur meten op de plaats waar de watermeter zich bevindt en de abonnee of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk waarschuwen als er een risico is dat de leidingen bevroren;
- 4° toezicht houden op de kwaliteit van het geleverde water;
- 5° meten van de waterdruk op het afleverpunt.

De exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk kan beslissen om naast de functionaliteiten, vermeld in het eerste lid, nog andere functionaliteiten ter beschikking te stellen.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de opbouw, de onderdelen, de functionaliteiten en de financiering van de aftakking.

De functionaliteiten van de onderdelen van de aftakking zijn verplicht te aanvaarden door de abonnee.”;

2° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2/1. De exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk plaatst waar technisch mogelijk, uiterlijk op 31 december 2030, een digitale watermeter in alle aftakkingen.

De digitale watermeter beschikt minstens over al de volgende functionaliteiten:

- 1° hij kan het volume van het geleverde water meten, tonen en registreren en de meetgegevens in de vorm van een open standaard hetzij rechtstreeks, hetzij via een portaal ter beschikking stellen van de abonnee;
- 2° hij kan op afstand in een of twee richtingen communiceren met de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk;

- 3° hij maakt het mogelijk de abonnee en de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk te verwittigen bij een vermoeden van een lek in het huishoudelijk leidingnet;
- 4° hij maakt het mogelijk de abonnee en de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk te waarschuwen bij een vermoeden van een breuk in het huishoudelijk leidingnet;
- 5° hij kan een terugstroom vanuit het huishoudelijk leidingnet ten gevolge van een niet of slecht werkende terugslagklep detecteren en de abonnee of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk daarvan verwittigen.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vastleggen of aanvullen met betrekking tot het eerste en tweede lid, die betrekking hebben op:

- 1° de timing en de prioritering voor de plaatsing en de financiering van een digitale watermeter;
- 2° de functionaliteiten van de digitale meter;
- 3° modaliteiten voor uitzonderingen op het plaatsen een digitale watermeter.

In het belang van de abonnee stemt de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk de invulling van zijn verplichtingen in deze paragraaf maximaal af met de distributienetbeheerder voor elektriciteit en gas, aangeduid voor het gebied in kwestie. De exploitant onderzoekt daarbij minstens tegen uiterlijk 31 december 2022 hoe de datacommunicatie van de meetgegevens en technische gegevens afkomstig van een digitale watermeter afgestemd kan worden op de datacommunicatie van de meetgegevens en technische gegevens afkomstig van de digitale energiemeter, vermeld in artikel 4.1.22/2 tot en met 4.1.22/13 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.”.

Art. 5. Aan titel II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt een hoofdstuk VII toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk VII. Beheer en verwerking van gegevens”.

Art. 6. In titel II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt aan hoofdstuk VII, toegevoegd bij artikel 5, een artikel 2.7.1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.7.1. §1. De exploitanten beheren, verwerken, beveiligen en bewaren de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens uit de volgende activiteiten en zorgen voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid van die gegevens:

- 1° de keuring van het huishoudelijk leidingnet, de systemen voor de winning, opvang, behandeling en afvoer van tweedecircuitwater en het leidingnet voor tweedecircuitwater en de inspectie van die leidingnetten en systemen, vermeld in artikel 2.2.1;
- 2° de controles van het water aan de kranen, die gewoonlijk worden aangewend voor water bestemd voor menselijke consumptie door de gebruiker, van het huishoudelijk leidingnet, van de aftakking, van de watermeter en van de aansluiting, vermeld in artikel 2.4.1, §1;
- 3° de inventarisatie-, controle- en onderhoudstaken bij de gebruikers van de diensten van de exploitanten voor de opvang, het gebruik, de afvoer en

- de zuivering van het aan de abonnees verstrekte water bestemd voor menselijke consumptie, hemelwater, grondwater, oppervlaktewater en gerecupereerd afvalwater, inclusief de daarvoor aangewende infrastructuur, vermeld in artikel 2.4.1, §2;
- 4° de invulling van de saneringsplicht, vermeld in artikel 2.3.5;
 - 5° de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen, vermeld in artikel 2.5.1.1, §1 en §2.

De technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

§2. De exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk verwerkt de gegevens, vermeld in paragraaf 1, met de volgende doelstellingen:

- 1° het beheer en het onderhoud van het openbaar waterdistributienetwerk;
- 2° de bewaking van de kwaliteit van het geleverde water;
- 3° het beheer en het onderhoud van het watermeterpark;
- 4° de keuze van de meetinrichting;
- 5° de validatie van de waterafname;
- 6° de facturatie;
- 7° de fraudebestrijding met name de bestrijding van fraude jegens de exploitant, zoals waterdiefstal, frauduleuze verbindingen en manipulatie van de watermeter en/of de kraan, met het oogmerk de exploitant te schaden;
- 8° het klantbeheer;
- 9° het vervullen van de openbare dienstverplichtingen;
- 10° het vervullen van de saneringsplicht.

§3. Met inachtneming van het tweede lid heeft de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk de volgende verplichtingen:

- 1° de nodige gegevens aan de abonnees en de betrokkenen verstrekken;
- 2° aan overheden de gegevens te verstrekken die ze gerechtigd zijn te ontvangen vanwege de exploitant uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie en voor de doeleinden bepaald in de betreffende wet, het betreffende decreet of de betreffende ordonnantie;
- 3° aan instellingen en rechtspersonen de gegevens te verstrekken die ze gerechtigd zijn te ontvangen vanwege de exploitant uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie en voor de doeleinden bepaald in de betreffende wet, het betreffende decreet of de betreffende ordonnantie;
- 4° geanonimiseerde gegevens voor wetenschappelijk onderzoek verstrekken.

De exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk verleent de partijen, vermeld in het eerste lid, 1° tot en met 4°, alleen toegang tot die gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun gegevensvraag in te vullen of hun respectieve taken uit te oefenen. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt worden.

§4. In deze paragraaf wordt verstaan onder toestemming van de betrokkene: de toestemming van de betrokkene, vermeld in artikel 4, 11), van de algemene verordening gegevensbescherming.

Alleen na de voorafgaande toestemming van de betrokkene kan de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens voor commerciële doeleinden gebruiken.

Alleen na de voorafgaande toestemming van de betrokkene kan de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens doorgeven aan derden voor gebruik door die derden voor commerciële doeleinden, met inbegrip van datamining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming.

De toestemmingen, vermeld in het tweede en het derde lid, zijn afzonderlijke toestemmingen die allebei verleend moeten worden. Betrokkenen kunnen hun toestemming op ieder moment intrekken. Het intrekken van de toestemming laat de rechtmatigheid van de verwerking op basis van de toestemming vóór de intrekking daarvan, onverlet.

§5. Voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doelstellingen, vermeld in paragraaf 2, is de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk de verwerkingsverantwoordelijke.

De exploitant bewaart persoonsgegevens zolang als strikt noodzakelijk voor het voldoen van de activiteiten, doelstellingen en verplichtingen vermeld in dit decreet.”.

Art. 7. In titel II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt aan hetzelfde hoofdstuk VII een artikel 2.7.2 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.7.2. De betrokkenen behouden de zeggenschap over hun persoonsgegevens conform de diverse rechten en plichten die de wetgever of decreetgever voorziet, tenzij op basis van de gevallen en onder de voorwaarden en waarborgen, bepaald door of krachtens wet of decreet.”.

Art. 8. In titel II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt aan hetzelfde hoofdstuk VII een artikel 2.7.3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.7.3. Rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten en rekening houdend met de aard, de omvang, de context en de verwerkingsdoeleinden en de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van personen, treffen de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk en zijn verwerkers passende technische en organisatorische maatregelen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau van de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens te waarborgen.

De exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk en zijn verwerkers treffen maatregelen om ervoor te zorgen dat iedere natuurlijke persoon die handelt onder het gezag van de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk of van een verwerker en die toegang heeft tot de technische gegevens, de relationele gegevens of de meetgegevens, die gegevens

alleen in opdracht van de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk verwerkt.”.

Art. 9. In titel II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt aan hetzelfde hoofdstuk VII een artikel 2.7.4 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.7.4. De exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk kan een beroep doen op derden voor de activiteiten, vermeld in artikel 2.7.1, §1.

Voor de verwerking van persoonsgegevens is de derde aan wie de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk de activiteiten, vermeld in artikel 2.7.1, §1, uitbestedt, de verwerker.

De derde aan wie de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk bepaalde activiteiten als vermeld artikel 2.7.1, §1, uitbestedt, verwerkt de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens uitsluitend op basis van de schriftelijke instructies van de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk. De voormelde derde kan de technische gegevens, de relationele gegevens of de meetgegevens niet voor eigen doeleinden gebruiken en kan ze niet gebruiken om commerciële diensten aan te bieden.

Als de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk bepaalde activiteiten als vermeld in artikel 2.7.1, §1, uitbestedt, leeft de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk de bepalingen van de algemene verordening gegevensbescherming na, met inbegrip van de bepalingen over het beroep op verwerkers.”.

Art. 10. In titel II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt aan hetzelfde hoofdstuk VII een artikel 2.7.5 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.7.5. De overheden verwerken de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens waartoe ze via de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk conform artikel 2.7.1, §3, eerste lid, 2°, toegang hebben, uitsluitend met het oog op het verwezenlijken van de doeleinden bepaald door of krachtens de wet, het decreet of de ordonnantie die de betreffende overheid toegang verleent tot de betreffende gegevens.

De overheden zijn de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 11. In titel II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt aan hetzelfde hoofdstuk VII een artikel 2.7.6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.7.6. De instellingen en de rechtspersonen verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens waartoe ze via de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk conform artikel 2.7.1, §3, 2° en 3° toegang hebben, uitsluitend met het oog op het verwezenlijken van de

doeleinden bepaald door of krachtens de wet, het decreet of de ordonnantie die de betreffende overheid toegang verleent tot de betreffende gegevens.

De instellingen en de rechtspersonen zijn de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 12. In titel II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt aan hetzelfde hoofdstuk VII een artikel 2.7.7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.7.7. Bij de uitoefening van de activiteiten conform artikel 2.7.1, §1, eerste lid van dit decreet, zorgt de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk ervoor dat de abonnee en in voorkomend geval de betrokkene voldoende geïnformeerd en geadviseerd worden over:

- 1° de verplichte informatie over de verwerking van hun persoonsgegevens die op grond van de algemene verordening gegevensbescherming verstrekt moet worden, met inbegrip van informatie in verband met de rechten van de betrokkene;
- 2° in geval van een digitale watermeter, het volledige potentieel dat de digitale watermeter heeft, over het gebruik van de gegevens van de digitale watermeter en over de mogelijkheid om hun waterverbruik te controleren.

De partijen, vermeld in artikel 2.7.1, §3, eerste lid, 2°, en 3°, stellen een continu risicobeheersingssysteem op voor de waarschijnlijkheid en de ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. De voormelde partijen brengen de betrokkenen op de hoogte van de periode waarin hun persoonsgegevens zullen worden opgeslagen of, als dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen. Als de voormelde partijen gebruikmaken van onderzoekstechnieken, zoals datamining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming, vermelden ze dat uitdrukkelijk en geven ze informatie over de gebruikte methodologie.

De Vlaamse Regering kan, om de transparantie ten aanzien van de betrokkenen te garanderen en misbruik van die gegevens zoveel mogelijk te voorkomen, in overleg met de exploitanten van het openbaar waterdistributienetwerk, de nadere procedures en modaliteiten bepalen die betrekking kunnen hebben op:

- 1° welke informatie bijkomend moet ontsloten worden;
- 2° op welke manier die bijkomende informatie ter beschikking gesteld moet worden en aan wie.

De Vlaamse Regering bepaalt de uniforme voorwaarden voor het risicobeheersingssysteem, vermeld in het tweede lid.”.

Art. 13. In titel II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt aan hetzelfde hoofdstuk VII een artikel 2.7.8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.7.8. Onverminderd de toepassing van artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming is de exploitant aan de betrokkene een vergoeding verschuldigd van de schade die de betrokkene lijdt als gevolg van een inbreuk in verband met de persoonsgegevens die de exploitant conform artikel 2.7.1 van dit decreet, beheert, valideert en bewaart. De betrokkene hoeft daarvoor alleen de schade en het oorzakelijk verband tussen de inbreuk en de schade te bewijzen.

De exploitant wordt in de rechten van de betrokkene gesteld ten opzichte van de veroorzaker van de inbreuk, voor de vergoeding die hij heeft betaald met toepassing van dit artikel.”.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR